

**UCHWAŁA NR II/7/24
RADY GMINY NOWE PIEKUTY**

z dnia 24 czerwca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar
przemocy domowej na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 609 ze zmianami) w związku z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r, poz. 424) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024-2028 , stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Artur Żochowski

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
na lata 2024-2028

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Przemoc domowa podstawowe pojęcia
- III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Nowe Piekuty
- IV. Cele programu
- V. Założenia programu
- VI. Adresaci programu
- VII. Realizatorzy programu
- VIII. Podstawa prawna
- IX. Obszary i kierunki działania, wskaźniki, realizacja
- X. Przewidywane efekty realizacji programu
- XI. Finansowanie programu
- XII. Sposób monitorowania programu i sprawozdawczość

I. WSTĘP

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, a także zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Program ma za zadanie nadać ramy i zdefiniować system przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w naszej gminie.

W wyniku prac nad Programem opracowano dostosowany do aktualnych potrzeb, zestaw celów strategicznych, operacyjnych i niezbędnych działań oraz wskaźników monitorujących ich efektywność. Ponadto, wskazano źródło finansowania przyjętych działań. Przyjęto regulę przeprowadzania monitoringu i ewaluacji Programu, która ma za zadanie wskazywać obszary, w których rekomendowane będą zmiany przyjętych celów i działań, co stanowi mechanizm zapewniający dostosowanie do zmieniającego się otoczenia i potrzeb.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszeniu jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowe Piekuty na lata 2024 - 2028, który ma charakter długofalowy.

II. PRZEMOC DOMOWA PODSTAWOWE POJĘCIA

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.), definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub

zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszającą prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym, psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.

2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.

3. **Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała, krytykę zachowań seksualnych itp.

4. **Przemoc ekonomiczna** – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.

5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: nie dawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

6. **Cyberprzemoc** - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY NOWE PIEKUTY

Gmina Nowe Piekuty zajmuje teren o powierzchni 10 937 ha. Jest gminą wiejską, typowo rolniczą, zlokalizowaną w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego, we wschodniej części powiatu wysokomazowieckiego. Jest jedną z mniejszych gmin powiatu. Gmina Nowe Piekuty jest terenem typowo rolniczym, znajduje się tu 35 miejscowości posiadających status sołectwa.

Na terenie Gminy Nowe Piekuty, znajdują się dwa Zespoły Szkolno-Przedszkolne; w Jabłoni Kościelnej i Nowych Piekutach, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Kostrach Noskach, trzy Ośrodki Zdrowia; w Łopieniach Jezach w Jabłoni Kościelnej i Nowych Piekutach. Znajdują się trzy Parafie Rzymskokatolickie; w Nowych Piekutach, Jabłoni Kościelnej i Hodyszewie

przy której działa Fundacja „Pojednanie” mająca za zadanie m.in pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, który zgodnie z przepisami zajmuje się obsługą organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Uchwałą NR XL/237/23 Rady Gminy Nowe Piekuty z dnia 26 czerwca 2023 roku (Dz.U. Województwa Podlaskiego z dnia 3 lipca 2023r. poz. 3612).

W Gminie Nowe Piekuty zamieszkuje 3737 mieszkańców w tym 1849 kobiet i 1888 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2023 roku). Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców spadła o 52 osoby, co spowodowane jest niskim przyrostem naturalnym. Obrazuje to tabela nr 1

Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba mieszkańców Gminy Nowe Piekuty	3789	3768	3737

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Piekuty w latach 2021-2023

W trakcie prac nad programem przeprowadzono pogłębioną diagnozę zjawiska przemocy domowej i podejmowanych działań w kierunku jej zapobiegania na terenie Gminy Nowe Piekuty. Oparto się na danych pochodzących z Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem.

Analizując dane dotyczące Gminy Nowe Piekuty posiadane przez Zespół Interdyscyplinarny

można stwierdzić, że podmiotami najczęściej wszczynającymi procedurę „Niebieskie Kraty” w naszej gminie byli funkcjonariusze Policji i pracownicy socjalni z Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach. Obrazuje to poniższa tabela dotycząca lat 2021-2023.

Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Ośrodek Pomocy Społecznej	1	1	1
Policja	5	6	9
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Razem	6	7	10

Tabela 2. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie karty” przez podmioty uprawnione

Przemoc fizyczna i psychiczna były głównymi formami stosowanej przemocy, obrazuje to tabela nr 3

Lata	2021	2022	2023
Rodzaj przemocy			
psychiczna	9	7	10
fizyczna	5	6	8
seksualna	0	0	0
ekonomiczna	0	0	0

Tabela 3. Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „NK” ze względu na różne rodzaje przemocy

Osobami doświadczającymi przemocy domowej były najczęściej kobiety i dzieci. Obrazuje to poniższa tabela

Lata	2021	2022	2023
kobiety	9	7	10
mężczyźni	1	1	1
dzieci	6	1	0
osoby starsze	1	1	2

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą z podziałem na płeć i wiek

Głównie sprawcami przemocy byli mężczyźni co pokazuje nam tabela nr 5, mający często problemem z alkoholem. W 2023 roku w każdej z wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, występował problem alkoholowy.

Lata	2021	2022	2023
kobiety	0	0	1
mężczyźni	9	9	9

Tabela 5. Liczba osób stosujących przemoc domową z podziałem na płeć

Stosownie do potrzeb osoby i rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy mogły skorzystać ze wsparcia oferowanego przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, zarówno w postaci pracy socjalnej, cyklicznych wizyt w środowisku czy świadczeń pieniężnych. Jedna rodzina miała zapewniane wsparcie asystenta rodziny. Dzieci z rodzin objętych wsparciem miały opłacany ciepły posiłek w szkołach w dni nauki, objęte były też opieką pedagogów w szkołach w Nowych Piekutach i Jabłoni Kościelnej w zależności od potrzeb. Miały również zapewnione wsparcie specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Wysokiem Mazowieckiem.

Osoby i rodziny borykające się z problemem przemocy domowej mogły skorzystać z nieodpłatnej pomocy specjalistów z Fundacji „Pojednanie” w Hodyszewie, gdzie w 2023 roku 2 osoby doznające przemocy otrzymały wsparcie terapeutów. Mogły skorzystać też

z porad psychologa w Punkcie Informacyjnym w Nowych Piekutach co obrazuje tabela.

Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba osób, które skorzystały z porady psychologa	3	3	5

Tabela 6. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Piekuty, którzy skorzystali z rozmowy z psychologiem w latach 2021-2023

Rodziny z problemem alkoholowym z terenu naszej Gminy objęte były monitoringiem i wsparciem ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowych Piekutach. W 2023 roku podjęto działania w stosunku do 11 rodzin, w których występowała przemoc domowa. Przeprowadzono 14 rozmów motywujących do zaprzestania nadużywania alkoholu. Odbyły się 2 spotkania z członkami rodzin osób nadużywających alkoholu i doznającymi przemocy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała też działania profilaktyczne przeprowadzone przez szkoły, przedszkola, stowarzyszenia i parafie z terenu naszej gminy.

Z danych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Wysokiem Mazowieckiem wynika, że w 2023 roku na terenie naszej gminy wszczęto i prowadzono 14 postępowań w związku z przemocą domową. Wydano 2 nakazy opuszczenia i zbliżania się do określonych osób. Zatrzymano 2 osoby do wytrzeźwienia. Skierowano 8 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowych Piekutach. Przeprowadzono 44 interwencje związane z przemocą domową. W celu podniesienia świadomości mieszkańców naszej gminy na temat zjawiska przemocy funkcjonariusze Policji przeprowadzili szereg spotkań, pogadanek i projektów min. na imprezach plenerowych- dożynkach, festynach, w Klubie Seniora w Nowych Piekutach oraz placówkach oświatowych z terenu naszej gminy.

Dodatkowo w ramach prowadzonej diagnozy wśród dorosłych mieszkańców naszej gminy

w dniach od 01 do 23 lutego 2024 roku została przeprowadzona anonimowa ankieta pod nazwą „Anonimowa ankieta dotycząca stanu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej”. W badaniu udział wzięło 100 osób w tym 13 mężczyzn i 87 kobiet. Średnia wieku respondentów wyniosła 40 lat. Badania wskazały, że:

- 90% ankietowanych mieszkańców naszej gminy prawidłowo wskazało zachowania przemocowe,
- 54% z nich wskazało, że nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej,
- 72 % badanych uważa, że przemoc nie jest istotnym problemem w naszej gminie,
- 74 % wskazało mężczyzn jako głównych sprawców przemocy,
- 86% badanych wskazało alkohol jako główny powód stosowania przemocy, na drugim miejscu ankietowani podali stres i potrzebę odreagowania niepowodzeń, a także problemy finansowe,
- 72% badanych uważa, że świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym odpowiednie instytucje,
- 4% uważa, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, a 7% nie ma na ten temat zdania,

- 95% badanych mieszkańców naszej gminy posiada wiedzę na temat instytucji pomocowych, w których można uzyskać pomoc i wsparcie,
- 56% uważa, że mieszkańcy naszej gminy borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc, 15% badanych uważa, że nie, a 28 % nie posiada takiej wiedzy,
- 48 % badanych uważa, że w celu zwiększenia skuteczności pomocy ofiarom należałoby bardziej rozpowszechniać informacje o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można zgłosić się z tym problemem (ulotki, plakaty, informatory itp.),
- 43% jest za zwiększeniem dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego,
- 33% jest za skuteczniejszym izolowaniem sprawców przemocy domowej i zwiększeniem dostępności oddziaływań kierowanych do nich w postaci programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych,
- 49% ankietowanych uważa, że należy stale podnosić świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy domowej, jego form przyczyn i skutków.

Podsumowując wyniki badania ankietowego można stwierdzić, że mieszkańcy naszej gminy są dobrze poinformowani, jeżeli chodzi o pojęcie zjawiska przemocy, a także znajomości instytucji, do których należy się udać, w celu uzyskania pomocy. Jednakże sama wiedza na ten temat nie jest równoznaczna z podjęciem działań na rzecz osób doznających przemocy. W dalszym ciągu są jeszcze osoby, które twierdzą, że różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy. Z tego względu obok działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa dla osób zagrożonych i doznających przemocy, a także oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, należy skoncentrować się na działaniach skierowanych do świadków przemocy. Na ich uwrażliwienie, na to jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy, bo odpowiednie zachowanie może uratować komuś życie.

IV. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Nowe Piekuty

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

Cele szczegółowe :

Cel 1. Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program powinien wyznaczyć kierunki działania instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, określić dostępne zasoby oraz wskazać realne cele działań odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom. Ma za zadanie zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie naszej gminy, pomaganie osobom doznającym przemocy domowej, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową. Wymaga współpracy i połączenia działań wszystkich służb i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wymaga podnoszenia kompetencji, rozwijania i doskonalenia umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania pomocowe. Każde z działań zapisane w Programie zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób doznających przemocy domowej skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII. REALIZATORZY PRPOGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej zaplanowanego na lata 2024-2028 uzależniona jest od stopnia zaangażowania podmiotów i osób działających w obszarze wsparcia społecznego, a także wielkości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację. Program jest dokumentem otwartym, który będzie podlegał okresowej weryfikacji. Realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowe Piekuty

w skład którego wchodzi:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowych Piekutach,
- placówek oświatowych z terenu Gminy Nowe Piekuty,
- Posterunku Policji w Szepietowie,
- służby zdrowia z terenu Gminy Nowe Piekuty,
- Zespołu Kuratorów Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem,
- Fundacji „Pojednanie” działającej przy Parafii Rzymsko Katolickiej w Hodyszewie,
- **we współpracy z:**
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem,
- Sądem Rejonowym w Wysokiem Mazowieckiem,
- Prokuraturą Rejonową w Wysokiem Mazowieckiem,
- organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami,
- Kościołem Katolickim,
- społecznością lokalną.

VIII. PODSTAWA PRAWNA

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359, późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz.1138, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz.1375, z późn zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2023 r. poz.127, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. z 2023 r. poz.1266, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz.1550, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2023 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz.571),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz.2230, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz.725),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.)
- uchwałę nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

IX. OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁANIA PROGRAMU

Obszar pierwszy: Profilaktyka, diagnoza i edukacja -zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działania:

- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej poprzez pozyskiwanie, opracowywanie i rozpowszechnianie informacji i materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej na stronach internetowych, tablicach ogłoszeń (broszur, ulotek, plakatów itp.),
- organizowanie festynów, spotkań, włączanie się do kampanii i akcji społecznych służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych w zakresie przemocy domowej, w szczególności obalających stereotypy dotyczące przemocy domowej, opisujących jej mechanizmy, wskazujące na szkodliwość społeczną oraz promujących działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, wzrost kompetencji rodziców, opiekunów - (pedagogizacja rodziców),
- realizacja zajęć edukacyjnych i programów edukacyjno-profilaktycznych w szkołach skierowanych do dzieci i młodzieży dotyczących przemocy domowej oraz zachowań agresywnych z uwzględnieniem problematyki aktualnych zagrożeń, związanych z rozwojem nowych technologii.
- zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej dostępu do bezpłatnej pomocy w szczególności, w formie poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego,

zawodowego, rodzinnego.

Realizatorzy działania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jabłoni Kościelnej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowych Piekutach, placówki służby zdrowia z terenu gminy, Fundacja Pojednanie z Hodyszewa, a także inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego czy grup diagnostyczno-pomocowych - przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji, Kościoła Katolickiego, społeczności lokalnej.

Wskaźniki (roczne)

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba udostępnionych informacji i materiałów edukacyjnych, dotyczących zjawiska przemocy domowej na stronach internetowych, tablicach ogłoszeń itp,
- liczba opracowanych przez Zespół Interdyscyplinarny informacji, broszur, ulotek o lokalnym systemie pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- liczba przeprowadzonych festynów, spotkań, kampanii i akcji na terenie gminy służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych w zakresie przemocy domowej,
- liczba przystąpień do ogólnopolskich kampanii i akcji społecznych służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych w zakresie przemocy domowej,
- liczba działań edukacyjnych służących wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziców, opiekunów – (pedagogizacja rodziców),
- liczba zajęć edukacyjnych i programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży dotyczących przemocy domowej przeprowadzonych przez szkoły,
- liczba udzielonych porad i wsparcia przez pedagogów szkolnych dla dzieci z rodzin dotkniętych przemocą,
- liczba działań profilaktycznych przeprowadzonych w placówkach oświatowych,
- liczba utworzonych punktów informacyjnych, punktów konsultacyjnych na terenie gminy.

Obszar drugi: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Zawarte są tu działania skierowane do osób doznających przemocy domowej w tym do kobiet, mężczyzn, dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych a także do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

Kierunki działania:

- realizacja procedury „Niebieskie Karty” ,
- działalność grup diagnostyczno –pomocowych,
- zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej dostępu do bezpłatnej pomocy w szczególności, w formie poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego,
- udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej oraz schronienia osobom doznającym przemocy domowej,
- udostępnianie do publicznej wiadomości informatorów zawierających aktualne bazy teledresowe skierowane do osób doznających przemocy domowej,

- zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art.12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku

o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizatorzy działania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jabłoni Kościelnej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nowych Piekutach, placówki służby zdrowia z terenu gminy, Fundacja „Pojednanie” z Hodyszewa, a także inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego czy grup diagnostyczno-pomocowych - przy wsparciu Prokuratury Rejonowej w Wysokiem Mazowieckiem, Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Wysokiem Mazowieckiem.

Wskaźniki (roczne)

- liczba utworzonych grup diagnostyczno- pomocowych,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”,
- liczba kierowanych osób do specjalistów,
- liczba osób umieszczonych w ośrodku interwencji kryzysowej lub innych placówkach świadczących tego typu pomoc,
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego czy socjalnego,
- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art.12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Obszar trzeci – Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Zawarte są tu działania skierowane do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.

Kierunki działania:

- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej i o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową,
- kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych, motywowanie ich do udziału w tych programach,
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie stosownych działań w stosunku do osób stosujących przemoc, uzależnionych od alkoholu.

Realizatorzy działania: Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy, placówki służby zdrowia z terenu gminy, Fundacja „Pojednanie” z Hodyszewa, a także inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego czy grup diagnostyczno-pomocowych - przy wsparciu: Prokuratury Rejonowej w Wysokiem Mazowieckiem, Klubu Rodzin Abstynenckich „Łabędź” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem.

Wskaźniki (roczne)

- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty-D”,

- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych,
- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne lub psychologiczno-terapeutyczne,
- liczba złożonych zawiadomień w sprawie wykroczeń z art. 66 c Kodeksu Wykroczeń,
- liczba osób / wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obszar czwarty - Podnoszenie kompetencji i rozwijanie umiejętności przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działania:

- opracowanie diagnozy potrzeb szkoleniowych członków Zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zapewnienie udziału w szkoleniach, seminariach, wizytach studyjnych - finansowanie ich,
- zapewnienie wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie superwizji, doradztwa itp.

Realizatorzy działania: Ośrodek Pomocy Społecznej, a także inne podmioty działają w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki (roczne)

- liczba potrzeb szkoleniowych członków Zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba przeszkolonych osób,
- liczba opłaconych szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych,
- liczba osób korzystających z form wsparcia zawodowego,
- liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu zwiększą skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej,
- korygowanie postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową poprzez różnorodne

- odziaływania, min. poprzez kierowanie ich do programów korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno–terapeutycznych,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób dotkniętych przemocą domową oraz dla osób stosujących tę przemoc.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2029 będą środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Nowe Piekuty oraz inne środki np. z budżetu państwa, innych funduszy pomocowych, programów i źródeł.

Środki na obsługę organizacyjno - techniczną zespołu interdyscyplinarnego przewidywane są w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach.

XII. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość.

Monitoring umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych działań, bądź zaniechania ich realizacji z podaniem uzasadnienia przyczyny. Pozwoli na dostosowanie form wsparcia

do potrzeb i problemów istniejących w naszej gminie.

Monitoring będzie polegał na gromadzeniu od wszystkich podmiotów zaangażowanych

w realizację działań programowych, informacji i sprawozdań opracowanych na podstawie przyjętych w Programie wskaźników wymienionych przy każdym z celów.

Ewaluację programu prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach

we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Podmioty realizujące zadania do końca stycznia każdego roku będą przekładać w formie pisemnej informacje i sprawozdania z realizacji działań zawartych w Programie za rok poprzedni.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 będzie składane Radzie Gminy Nowe Piekuty za rok poprzedni do końca pierwszego kwartału każdego roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Piekutach